

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 664

vineri 8 iunie 1962

8 pagini 25 bani

Recapitularea lecțiilor în colectiv a intrat în obișnuința elevilor Școlii medii serale din Cluj

Ne pregătim pentru consfătuiri

Doă probleme de o importanță cu totul deosebită vor fi-gura anul acesta pe ordinea de zi a tradiționalelor consfătuiri raionale ale cadrelor didactice, care vor avea loc la 28 și 29 iunie. Este vorba de sarcinile noi ale școlii și ale cadrelor didactice în lumina Plenarei C.C. al P.M.R. din 23-25 aprilie și ale sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale și de măsurile ce trebuie luate de către școală pentru întărirea muncii educative.

Subliniind însemnătatea istorică a victoriei definitive a socialismului la orașe și sate, victorie dobîndită de poporul nostru sub conducerea partidului, materialele ce se vor prezenta în consfătuiri, ca și dezbaterile vor înfățișa și munca entuziastă pe care au desfășurat-o învățătorii și profesorii, în frunte cu comuniștii, pentru atragerea tărânilor muncitori spre socialism, pentru ridicarea nivelului lor de cultură, pentru propagarea în mase a cunoștințelor agrozootehnice. Totodată, va face obiectul analizei în consfătuiri, preocuparea școlii și a cadrelor didactice pentru înarmarea elevilor de la sate cu cunoștințe și deprinderi de muncă agricolă, se vor releva succesele dobîndite în predarea cunoștințelor agricole și a lucrărilor practice în școlile de cultură generală de la sate, sprijinul dat de celelalte obiecte de învățămînt, și în general de către școală, muncii pe ogoare.

Pentru contribuția adusă la acțiunea de colectivizare a agriculturii, secțiile de învățămînt vor evidenția în referatele prezentate la consfătuiri pe acei învățători, profesori, educatoare, care au muncit cu devotație și dragoste, care nu au preocupat nici un efort pentru realizarea sarcinilor transformării socialiste a agriculturii, obținînd în același timp succese deosebite în activitatea școlară.

În lumina perspectivelor deschise de partid pentru dezvoltarea pe mai departe a agriculturii va fi arătată marea însemnătate pe care o au introducea în școala de 8 ani de la sate a noului obiect de învățămînt, „Agricultura”, dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol, a învățămîntului agrozootehnic de masă. În legătură cu aceasta se vor analiza sarcinile cadrelor didactice în predarea obiectului „Agricultura”, în îmbunătățirea procesului instructiv-educativ din școlile cu profil agricol, în răspîndirea culturii în rîndurile tărînimii, pentru pregătirea colectivităților în problemele agrozootehnice și științifice spre a putea munci într-un fel nou. așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale.

Noua etapă de dezvoltare a agriculturii noastre socialiste cere cadrelor didactice eforturi deosebite pentru îmbunătățirea propriei lor pregătiri în domeniul agrozootehnic. Precum se știe, profesorii vor fi sprijiniți în această direcție în primul rînd prin crearea unor cursuri speciale de perfecționare. Acest sprijin va putea avea efectul dorit numai dacă ei vor munci cu stăruință pentru buna lor pregătire, vor căuta să se documenteze, se vor preocupa de cît mai buna îndeplinire a sarcinilor ce le vor reveni în predare, în organizarea practicii agricole a elevilor. Consfătuirile vor trebui să tragă concluzii pentru activitatea viitoare a cadrelor didactice în ce privește modul în care se vor ocupa de buna lor pregătire profesională în lumina sarcinilor trasate de către partid și stat.

Lărgirea rețelei de școli profesionale care pregătesc mecanici agricoli, crearea școlilor tehnice agricole impun o muncă mai stă-

ruitoare pentru îndrumarea absolvenților școlilor de 7 (8) ani de la sate spre asemenea școli. Nevoia de cît mai multe cadre cu calificare specială pentru muncă în agricultură impune ca a orientarea absolvenților spre școli agricole să fie mai atent dezbătută în consfătuiri și, bineînțeles, în referatul secției de învățămînt. Și aici trebuie făcut loc exemplelor pozitive, evidențierii cadrelor didactice care manifestă interes pentru îndrumarea absolvenților spre sectoarele în care se simte cel mai mult nevoia.

Dezbaterea în consfătuiri a problemelor privind întărirea muncii educative va necesita și ea o trecere în revistă a succeselor obținute în cursul anului încheiat în educarea comunistă a tinerii generații. O atenție specială trebuie acordată preocupării cadrelor didactice de a face ca lecțiile și activitățile în afara clasei și extrașcolare să aibă un bogat conținut educativ. să contribuie în mod substanțial la formarea concepției ateist-științifice a elevilor, a trăsăturilor înaltate de caracter. Materialul prezentat de secția de învățămînt trebuie să înfățișeze cu toată profunzimea și competența metodele folosite de cele mai bune cadre didactice din raion sau oraș pentru întărirea conținutului educativ al lecțiilor și în general al procesului de învățămînt. muncă din acele școli în care fiecare învățător și profesor, indiferent de disciplina pe care o predă, folosește toate resursele lecțiilor în vederea educării comuniste a copiilor.

Formarea concepției științifice despre lume, educarea elevilor în spiritul dragostei de patrie și partid, al admirației pentru minunatele cuceriri ale poporului nostru vor reține cu deosebire atenția în consfătuiri. În acest sens predarea limbii române, a is-

(Continuare în pag. 2-a)

Decrete ale Consiliului de Stat privind înființarea Ministerului Învățămîntului și a Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă

Prin decrete ale Consiliului de Stat al R. P. Romîne, în locul actualului Minister al Învățămîntului și Culturii au fost înființate Ministerul Învățămîntului și Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă.

Ministerul Învățămîntului are sarcina să realizeze politica guvernului R. P. Romîne, stabilită pe baza directivelor Partidului Muncitoresc Român, în domeniul învățămîntului. El organizează, conduce și controlează întregul învățămînt din punct de vedere didactic, metodic și științific. În acest scop colaborează cu ministerele, celelalte organe centrale ale administrației de stat și Academia R. P. Romîne.

Ministerul Învățămîntului are în subordinea sa universitățile, institutele de învățămînt superior institutele de perfecționare a cadrelor didactice, bibliotecile universitare, casele de cultură ale studenților, școli medii, școli speciale, școli experimentale, școli preventoriale și alte asemenea unități de educație și învățămînt, întreprinderi, organizații economice și institute de studii și cercetări. El conduce instituțiile și întreprinderile care îi sînt direct subordonate și îndrumază activitatea instituțiilor școlare din subordinea ministerelor, a celorlalte organe centrale și a comitetelor executive ale sfaturilor populare și emite ordine și instrucțiuni obligatorii privind organizarea desfășurării procesului instructiv-educativ.

Ministerul Învățămîntului elaborează și stabilește planurile de școlarizare, rețeaua și profilul școlilor și instituțiilor de învățămînt superior, precum și nomenclatorul de meserii și de specialități pentru învățămîntul de pregătire a cadrelor; elaborează și aprobă planurile de învățămînt, programele de studii, manualele,

cursurile, publicațiile didactice și prototipurile de material didactic pentru întregul învățămînt; elaborează sistemul de pregătire, numire, perfecționare și promovare a cadrelor didactice și didactico-științifice din întregul învățămînt, precum și de acordare a titlurilor științifice superioare; numește, transferă și eliberează din funcție cadrele didactice de îndrumare și control, de conducere și de predare din instituțiile de învățămînt superior din învățămîntul de cultură generală, pedagogic, profesional și tehnic; îndrumază elaborarea planurilor de cercetare științifică în instituțiile de învățămînt superior și le coordonează cu cerințele dezvoltării economice și culturale.

În structura organizatorică a Ministerului Învățămîntului intră direcțiile generale: a învățămîntului de cultură generală; a învățămîntului profesional și tehnic; a învățămîntului universitar; a învățămîntului superior, tehnic și economic; a personalului și perfecționării cadrelor din învățămînt; direcția predării științelor sociale, precum și alte direcții. De asemenea, în cadrul Ministerului Învățămîntului funcționează ca organe consultative consiliile: învățămîntului de cultură generală; învățămîntului profesional și tehnic; învățămîntului superior.

★

Printr-un decret al Consiliului de Stat al R. P. Romîne, tovarășul Ilie Murgulescu a fost numit în funcția de ministru al învățămîntului.

Printr-un alt decret al Consiliului de Stat al R. P. Romîne, tovarășa Constanța Crăciun a fost numită în funcția de președinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

Vacanța celor mici

Cursurile claselor I-IV s-au încheiat. Elevii lor participă acum la activitățile practice recreative, pregătesc serbarea de sfîrșit de an. Unii din ei au și pornit spre taberele unde vor petrece zile de neuitat.

În Gara de Nord a Capitalei au început să se audă din nou, ca în fiecare vacanță, cuvintele bine cunoscute: „Trenul special pentru pionieri și școlari pleacă peste cinci minute”...

La 5 și 6 iunie, două trenuri speciale pentru pionieri și școlari au plecat spre înșoritul, spre minunatul litoral. Pasagerii lor au fost 2000 de pionieri și școlari din regiunile București, Brașov, Mureș-Autonomă Maghiară, Argeș, Oltenia, Banat, Ploiești și Suceava, care au plecat să-și petreacă vacanța în tabăra de la

Năvodari. Sute de cravate roșii au fluturat de la ferestre în semn de rămas bun, de bucurie pentru zilele frumoase ce-i așteaptă, sute de glasuri au izbucnit în chiote de veselie, în cîntece. Cîteva săptămîni pionierii și școlarii, însoțiți de profesori, de instructorii de pionieri, se vor bucura de zile frumoase de odihnă. Apoi locul lor îl vor lua alte și alte mii de copii.

În toate regiunile și raioanele țării s-au făcut pregătiri intense pentru ca vacanța copiilor să fie cît mai frumoasă.

În raionul Craiova excursiile și drumețiile locale vor căpăta o extindere mai mare ca în anii trecuți. 7000 de elevi din școlile sătești vor vizita orașul Craiova. Ei vor poposi în sălile Muzeului de

Istorie al P.M.R., vor fi oaspeții întreprinderilor „Electroputere” și „7 Noiembrie” și se vor plimba prin Parcul Poporului. Vor pleca apoi mai departe, la S.M.T.-urile din Coșoveni și Ploșor, la G.A.C. Breasta, precum și la stațiunea experimentală de la Ișalnița. Se vor întâlni cu maiștrii recoltelor bogate, cu ingineri și tehnicieni agronomi.

În curînd își vor deschide porțile și taberele locale organizate pe lângă școlile de 8 ani. În programul lor sînt prevăzute activități variate, atractive: vizite, drumeții, întîlniri cu oameni ai muncii, vizionări de spectacole, concursuri culturale-sportive, jocuri

M. IEȘANU

(Continuare în pag. 2-a)

Ne pregătim pentru consfătuiri

(Urmare din pag. 1)

toriei, geografiei și altor obiecte de învățămînt poate furniza multe exemple interesante. Tot astfel, este necesar să fie tratată pe larg și problema educației elevilor în spiritul internaționalismului proletar, al frăției între popoare, în spiritul ideilor păcii, să se arate cum s-a desfășurat activitatea pentru cultivarea noii atitudini față de muncă.

Plenara C.C. al U.T.M. din 3-4 aprilie a.c., care s-a ocupat de sarcinile organizațiilor U.T.M. și de pionieri în educația comunistă a elevilor, a scos la iveală marea importanță pe care o are sprijinirea muncii organizațiilor U.T.M. și de pionieri de către învățători și profesori. Consfătuirile cadrelor didactice și în primul rînd referatul secției de învățămînt vor acorda un spațiu larg acestor probleme, analizînd cum s-a desfășurat munca școlii în această privință, metodele folosite, cum au căutat cadrele didactice să ridice prestigiul acestor organizații în rîndul elevilor, cum s-a realizat colaborarea directorilor de școli cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, sprijinul pe care l-au dat diriginții acestor organizații. Revizind aspectele pozitive în ce privește colaborarea școlii cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, consfătuirile trebuie să combată, în același timp, tendințele de tutelare de către cadrele didactice a muncii utemiștilor și pionierilor, de substituție, de încălcare a atribuțiilor acestor organizații.

Munca dirigintelui va sta și ea în atenția participanților la consfătuiri. În acest domeniu analiza va scoate în evidență rolul dirigintelui de coordonator al tuturor factorilor chemați să facă educația tineretului. În același timp, este necesar să se reamintească faptul că munca de educație nu poate fi lăsată numai pe seama dirigintelui.

Referatul prezentat la consfătuire de secția de învățămînt și discuțiile purtate de învățători și profesori vor împărtăși experiența bună și rezultatele obținute în desfășurarea activității cu părinții. Se știe că aportul părinților la îndeplinirea sarcinilor școlii și în special a sarcinilor educative poate avea un efect deosebit de mare dacă școala și mai ales diriginții știu să-i orienteze din punct de vedere pedagogic pe părinți, să-i atragă în acțiunile școlii.

Nu este nevoie să mai demonstrăm rolul directorului de școală în toată desfășurarea procesului instructiv-educativ. Conținutul dezbaterilor din consfătuiri nu ar putea fi scotit complet dacă ele nu s-ar ocupa și de stilul de muncă al directorului — măsura în care acesta se interesează de conținutul educativ al lecțiilor și de nivelul activităților în afară de clasă și extrașcolare, cum reușește să-i apropie pe profesori, cum s-a ocupat de închegarea frontului unic în școală pentru formarea bunelor deprinderi și în general pentru educarea comunistă a copiilor, cum înțelege legătura cu familia.

„A crește cadre — spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința organizației orașenești de partid București din ianuarie 1962 — înseamnă nu numai a forma oameni cu o bună pregătire politică și profesională, care să poată conduce activitatea într-un sector sau altul, ci și a-i

educa în spiritul unei înalte principialități partinice, al ideologiei și moralei socialiste, înclînînd întreaga lor comportare să poată sluji drept pildă oamenilor muncii”. Iată deci ce importanță mare se acordă în etapa actuală problemelor educării oamenilor în spiritul moralei comuniste. Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice trebuie să aibă în vedere acest lucru și să dezbată cu simț de răspundere toate problemele ridicate de educarea tineretului, să arate în același timp ce mai este de făcut pentru ca munca educativă a școlii să fie la înălțimea cerințelor.

Ca la orice sfîrșit de etapă, consfătuirile cadrelor didactice vor prilejui și o trecere în revistă a succeselor obținute în anul școlar încheiat în munca din școală, în pregătirea tineretului pentru viață. Este necesar ca atît materialele ce se vor prezenta în consfătuiri cît și discuțiile pe marginea lor să fie orientate mult mai mult decît în trecut spre probleme de conținut. La ce nivel s-au desfășurat instrucția și educația tineretului? Cu ce rezultate? În ce măsură s-a îmbunătățit față de anul trecut? Care au fost metodele care au dus la obținerea succeselor? Ce trebuie făcut ca în viitor să poată fi depășit stadiul la care am ajuns? — Iată problemele pe care sînt chemate să le dezbată în mod concret, pe această linie, consfătuirile cadrelor didactice.

Va fi foarte folositor dacă în toate acestea vom avea grijă să dezvăluim larg experiența înaintată. Acest lucru cere multă răspundere și discernămint, căci exemplele pe care le dăm trebuie să constituie într-adevăr o experiență bună, să reflecte o muncă valoroasă. Superficialitatea, lipsa de principialitate în această direcție nu vor face un bun serviciu cauzei noastre. Lenin, care se interesa cu pasiune de propagarea experienței înaintate, cerea cu insistență ca înainte de a se populariza experiența bună, aceasta să fie studiată temeinic, să se vadă care anume sînt succesele, dacă ele au fost dovedite, dacă nu este vorba de basme, de lăudăroșenii, de promisiuni intelectualiste; să se analizeze cum au fost obținute succesele și cum ar putea fi lărgite. Dacă vom privi și analiza în acest mod experiența dobîndită de școli în decursul unui an de activitate, vom putea aduce în fața cadrelor didactice fapte convingătoare, care să le rețină atenția, să le mobilizeze.

Este necesară participarea activă a cadrelor didactice la lucrările consfătuirilor. Prin prezentarea experienței lor proprii și a concluziilor pe care le-au tras din munca anului școlar, învățătorii și profesorii vor trebui să aducă o largă contribuție la valorificarea a tot ceea ce este pozitiv, înaintat în munca școlilor, la găsirea căilor care să asigure succese mai mari în viitor.

Consfătuirile din acest an ale cadrelor didactice trebuie să se desfășoare la un nivel mai înalt, corespunzător sarcinilor și exigențelor noii etape de dezvoltare socialistă a patriei noastre. De aceea, îned de pe acum secțiile de învățămînt și cadrele didactice au datoria să manifeste toată grija pentru asigurarea calității referatelor, a dezbaterilor, pentru buna organizare și desfășurare a lucrărilor consfătuirilor.

Vacanța celor mici

(Urmare din pag. 1)

distractive, învățarea de cîntece, dansuri.

Cu ajutorul organizațiilor U.T.M. și al părinților s-au amenajat în cadrul raionului și o serie de baze sportive.

14 zile din Moneasa, Lucet și Desna, în raionul Oradea sînt gata să-și primească la 15 iunie oaspeții — pionieri și școlari — care își vor petrece aici o parte a vacanței de vară. Alți copii ai oamenilor muncii din Ora-

dea se vor întîlni în zilele vacanței la cele 6 tabere locale ce se vor înființa în cartierele orașului.

Și în regiunea Galați se acordă o atenție deosebită pregătirilor pentru vacanță. Numeroși copii din școlile sătești vor vizita S.M.T.-ul din comuna Chiraftei, livada și via gospodăriei agricole de stat „30 Decembrie” etc. Elevii Școlii de 8 ani nr. 6 din Focșani vor face o excursie în orașele Galați și Brăila.

Excursii interesante vor face și elevii claselor I-IV din comunele Popești, Urechesti și Obilești din raionul Focșani.

Teatrele de stat de păpuși din Galați și Brăila pregătesc programe pe care le vor prezenta în cadrul activităților taberelor locale.

Pretutindeni în țară vacanța îi așteaptă pe copii cu activități bogate, variate, pline de farmec.

Manifestările închinare celei de a 50-a comemorări a morții marelui nostru scriitor Ion Luca Caragiale au prilejuit o amplă trecere în revistă a importanței pe plan național și mondial a operei lui literare.

Cunoscut încă de pe băncile școlii, unde în cadrul studierii limbii și literaturii române opera lui ocupă un loc de frunte, I. L. Caragiale este unul din scriitorii cei mai îndrăgiți de tînara generație. Prin forța de demascare a literaturii lui satirice, prin talentul cu care scoate la lumina și biciuiește tarele vechii societăți, genialul scriitor ajută celor tineri să înțeleagă mai adînc viața Romîniei burghezo-moșierești și să prețuiască mai mult, mai puternic realizările dobîndite sub conducerea partidului, în anul puterii populare.

Cea de a 50-a comemorare a lui I. L. Caragiale constituie pentru elevi, pentru oamenii școlii, ca și pentru întregul nostru popor un prilej de a-i omagia opera — una din cele mai înalte culmi ale literaturii noastre.

O strălucită pildă

Timpul ireversibil și implacabil, veșnic biruitor, este învins. Au trecut cincizeci de ani de la moartea lui Caragiale și el continuă să fie la fel de viu în conștiința noastră, iar strălucita lui creație, tot mai atent cercetată, pe fiecare zi își dezvăluie mai mult profunzimea și își înalță mai semeț și mai dominator profilul în procesul ei de dezvoltare.

Ce oferă această eternă tinerețe, această nepuizabilă forță de viață, această trăinicie și această măreție, acest loc de frunte în istoria literară a poporului nostru operele lui I. L. Caragiale? Toate acestea sînt consecința firească a concepției realiste despre artă ce se află la temelie creației sale, curajoasei dezvoltării a adevărului vieții ce o cuprinde ea, remarcabilei măiestrii cu care se dă expresie acestei dezvoltări și, în ultimă instanță, luînd totul laolaltă, uriașei contribuții ce o reprezintă creația lui la multilaterală și substanțială îmbogățire și înălțare a literaturii noastre.

Într-adevăr, pe toate planurile activității sale creatoare, Caragiale a realizat pași însemnați mai departe și mai sus, însemnate salturi în fiecare din genurile și speciile pe care le-a cultivat. Fiecare, mai presus de orice, el este autorul dramatic. În teatru, îndeosebi în comedia de satiră socială, Caragiale avea înaintași: pe Facca și pe Bălăcescu, pe Millo, pe Hașdeu și mai cu seamă pe Alecsandri. Fără să nesocotim nimic din meritele înaintașilor săi în acest domeniu, nici ceea ce scriitorul nostru preia în mod firesc, în procesul de continuitate al unei literaturi, de la acești înaintași și îndeosebi de la Alecsandri, este evident că cele patru mari comedii: **O noapte furtunoasă**, **Conu Leonida** față cu reacțiunea, **O scrisoare pierdută** și **D-ale carnavalului** reprezintă nu numai mari biruințe artistice în sine, dar o treaptă nouă, superioară în dezvoltarea teatrului românesc. Prin complexitatea și natura în intrigii, desfășurării și deznodămîntului, prin autenticitatea eroilor, prin profunzimea observației, prin intima împletire a vieții individuale cu cea socială, prin rolul însemnat ce-l joacă vorbirea personajelor, prin amploarea criticii

socială, comediile lui Caragiale constituie nu numai depășiri uluitoare a tot ce fusese la noi pînă atunci în acest domeniu, dar, în mod surprinzător, datorită geniului scriitorului, dintr-odată atingeri ale unor adevărate culmi ale artei dramatice. Comediile lui Caragiale sînt atît de populare, ne sînt atît de familiare și de subiectiv iubite că uneori nu ne mai dăm seama de reala lor valoare obiectivă. De aceea e cu atît mai prețioasă mărturisirea cuiva din afară, cum este cea pe care a făcut-o marele scriitor Nazim Hikmet, care spunea zilele trecute despre „O scrisoare pierdută”: „Este o piesă clasică pe scară mondială. De aceea este și inovatoare pe scară mondială”. O asemenea mărturie ne ajută să ne dăm mai bine seama de valoarea reală a teatrului lui Caragiale, de contribuția deosebit de însemnată ce o reprezintă aceasta în dezvoltarea dramaturgiei românești.

Contribuția scriitorului nostru la îmbogățirea și dezvoltarea literaturii noastre nu se mărginește însă numai la atît. Drama sa „Năpasta” este un pas mai departe în dezvoltarea dramei, în zugrăvirea realistă a țaranului român. Schițele lui Caragiale sînt de asemenea unul din capitelele cele mai însemnate nu numai din creația lui, dar din istoria literaturii umoristico-satirice din țara noastră, scriitorul dînd prin această suită de mici bijuterii artistice imagini multiple și complexe ale vieții noastre sociale de la cumpăna secolelor al 19-lea și al 20-lea. Luată în parte, fiecare schiță a lui Caragiale este un model de realism viguros și de subtilă artă, de imbinare strălucită a ironiei celei mai subtile cu satira cea mai vehementă, a nuanțelor celor mai delicate cu îngroșările cele mai violente. Luată în ansamblu, schițele lui Caragiale constituie cea mai amplă, mai profundă și mai complexă imagine a societății românești din vremea aceea, un adevărat roman social de mari proporții, o adevărată „comedie umană” românească, fiecare schiță putînd fi considerată din acest punct de vedere ca embrionul, ca esența unui adevărat roman, cum amplificarea schiței **Telegrame** într-un film a dovedit-o.

În nuvelistică, de asemenea,

Caragiale are o însemnată contribuție. Mai puțin cu **O făclie de paști** și **Păcat**, despre care se vorbește cel mai adesea, dar mai ales cu **În vreme de război**, iar mai tirziu, după încintătoarea tranziție pe care o reprezintă **La hanul lui Minjoală**, cu desăvîrșită împletire a fantasticului cu realul în strălucita **Kir Ianulea**, nuvelistica noastră este îmbogățită substanțial sub toate raporturile, de la cel al criticii sociale pînă la cel al limbii, stilului sau mînuirii dialogului. Dacă am adăuga la toate aceste genuri majore chiar modestele, dar scînteietoarele sale parodii, care nu pot fi nesocotite în dezvoltarea speciei respective în literatura noastră, dacă am adăuga mai cu seamă contribuția hotărîtoare a acestui scriitor în dezvoltarea criticii dramatice, în dezvoltarea articolului politic și îndeosebi a pamfletului, unde **1907**, **Din primăvară pînă-n toamnă** constituie, în momentul cînd a fost scris, o adevărată culme din punctul de vedere al adîncimii analizei sociale și al forței cu care este exprimată indignarea, am avea, în cîteva linii foarte fugare, schițat profilul complet al creației lui Caragiale.

Dar, încă o dată, profilul acesta își capătă întregul relief și adevăratele lui uriașe proporții mai cu seamă dacă îl proiectăm pe fundalul dezvoltării literaturii noastre, dacă surprindem marile progrese pe care le determina Caragiale în ansamblul literaturii noastre prin adîncirea realismului, prin ascuțirea criticii sociale ce o aducea opera sa, prin sentimentul răspunderii sociale și artistice a scriitorului ce-l însușea, prin atitudinea sa de curaj de demascator al cangrenei din societatea burghezo-moșierească, prin necruțătoarea exigență artistică față de sine însuși, prin continua înnoire, îmbogățire și rafinare a mijloacelor de expresie, a modalităților artistice în genere.

Nu mai în felul acesta ne putem da seama real că, din toate punctele de vedere, Caragiale este nu numai o culme în literatura noastră, dar o verigă hotărîtoare în dezvoltarea ei, deschizătorul unei etape noi, un scriitor care a însușit, a îmbogățit și a împins înainte literatura noastră. Este un nepuizabil izvor de învățăminte și o strălucită pildă.

G. C. NICOLESCU

Pregătind lucrările agricole

Elevii claselor a V-a și a VI-a de la școala noastră, Școala medie din Huedin, își vor desfășura activitatea practică continuă pe terenurile gospodăriei agricole colective.

Pregătirea practicii a început din timp. Luând contactul cu conducerea gospodăriei colective, direcția școlii a stabilit lucrările la care vor participa elevii, ținând seama de particularitățile lor de vîrstă. Astfel, elevii din clasa a V-a vor efectua lucrări de îngrijire a plantelor și lucrări de grădinarit (răritul, săditul etc.), iar elevii din clasa a VI-a vor efectua lucrări de întreținere a culturilor pe ogoare. Pe această bază a fost alcătuit planul concret al lucrărilor practice care vor fi executate de elevi.

Lucrările practice agricole vor fi conduse de profesorii care au predat în timpul anului cunoștințe agricole și științele naturale. Desigur, ei vor fi ajutați în această perioadă și de profesorii diriginți, care vor urmări îndeosebi realizarea obiectivelor educative ale practicii.

În funcție de caracterul muncii elevilor profesorii de chimie, fizică etc. vor participa la lucrările practice atunci și acolo unde va exista posibilitatea de a consolida, prin mijlocirea acestor lucrări, cunoștințele predate de ei și a demonstra cum se aplică aceste cunoștințe în munca din domeniul agriculturii.

În prima zi a practicii continue elevii vor vizita gospodăria agricolă colectivă, respectiv locurile unde se vor desfășura muncile practice. Ei vor fi însoțiți de profesorii de specialitate, de diri-

ginți, de inginerul agronom al gospodăriei, de profesorul de economie politică. În această zi ei vor cunoaște realizările frunțașilor, iar apoi profesorul de economie politică și contabilul gospodăriei le vor face cunoscut sistemul de retribuție a muncii în G.A.C., le vor lămurii noțiunile de zi-muncă, plan de producție, disciplină de plan, evidența zilelor-muncă etc.

Începînd cu ziua a doua — conform planului — vor începe lucrările practice continue.

Planul subliniază printre altele că forma în care se desfășoară lucrările practice este lecția organizată, a cărei pregătire se va face de către profesorul de specialitate și de diriginte. În prima parte a perioadei de practică elevii vor trece pe scurt în revistă cunoștințele dobîndite de ei în cursul anului cu privire la lucrările care urmează a fi efectuate. Apoi profesorul le va explica importanța lucrărilor respective. Locul acestora în cadrul procesului de cultivare a plantelor, arătînd și felul cum trebuie executate practic lucrările respective. După această pregătire va începe munca propriu-zisă a elevilor, care vor fi împărțiți în grupe, așa cum au lucrat și în cursul anului.

Am prevăzut ca elevii să efectueze aceeași muncă mai multe zile. Am căutat să organizăm în așa fel practica încît fiecare zi să le dea elevilor posibilitatea să-și însușească noi cunoștințe și deprinderi de muncă. Prin aceasta vom asigura și varietatea lucrărilor practice, vom ține treaz interesul elevilor față de muncă.

În perioada practicii continue vom acorda atenție popularizării rezultatelor obținute în muncă de elevi. În curtea școlii exis-

tă un panou la care vom afișa graficul rezultatelor, vom menționa brigăzile și grupele frunțașe precum și pe elevii care au obținut succese. Numele celor mai sirguincioși elevi vor fi trecute în cartea de onoare a detașamentului de pionieri din școală. Vom folosi de asemenea epigrame, caricaturi etc. pentru a-i stimula pe cei rămași în urmă. Toate acestea vor contribui la mobilizarea elevilor. La sfîrșitul lucrărilor practice continue vom analiza munca elevilor. Pe baza rezultatelor obținute vom stabili succesiunea claselor și vom evidenția clasa frunțașă.

În plan s-au prevăzut de asemenea și unele lucrări care vor putea fi efectuate de elevi în cazul cînd din cauza timpului nefavorabil ei nu vor putea munci pe cîmp. În acest caz elevii noștri vor pune la punct unele colecții de material didactic ale școlii, vor executa grafice, schițe, planșe etc. necesare pentru lecțiile de agricultură și științe naturale.

În timpul lucrărilor practice continue vom căuta să cunoaștem mai bine aptitudinile și capacitățile elevilor, pentru a urmări mai tîrziu dezvoltarea lor. Aceste observații ne vor fi de un real folos și în munca de îndrumare profesională a elevilor. Înțelegînd că pregătirea temeinică și desfășurarea în bune condițiuni a practicii continue contribuie în mod esențial la legarea învățămîntului de viață, la pregătirea multilaterală a viitorilor colectivști, ne străduim să ne îndeplinim cît mai bine sarcinile care ne revin în această privință.

Prof. SAMUIL VASAS
Huedin

Problemele de tehnică îl pasionează pe acest elev al Școlii medii „Gh. Lazăr” din Capitală, ca și pe mulți dintre colegii lui

Un plan concret de măsuri

Datorită experienței acumulate în anii trecuți, am ajuns la concluzia că activitățile practice continue își ating pe deplin scopul dacă sînt temeinic organizate și dacă se desfășoară pe baza unui plan de măsuri concrete. Iată de ce, înainte de a contura definitiv planul de măsuri pentru perioada practicii, direcția școlii noastre a luat contact cu conducerea întreprinderilor industriale și agricole unde urmează să lucreze elevii, pentru a cunoaște posibilitățile acestora de cuprindere a elevilor și pentru a stabili lucrările pe care le vor efectua ei.

S-au constituit astfel 7 colecții sau, cum le spunem noi în școală, „comisii restrînse” de profesori care au mers în întreprinderile industriale și agricole și au cules date despre caracterul acestora, despre istoricul lor, despre fluxul tehnologic, procurarea materiei prime, desfacerea produselor. De asemenea, comisii au analizat împreună cu personalul de specialitate al întreprinderilor industriale și agricole ce anume lucrări vor putea fi executate de elevi. În stabilirea acestora s-a pornit, pe de o parte, de la condițiile existente în întreprinderi, iar pe de altă parte, de la directivele mari pe care și-a propus să le urmărească școala prin practica continuă — aplicarea cunoștințelor dobîndite în timpul anului, îmbogățirea lor cu elemente noi, legate de tehnică, consolidarea priceperilor și deprinderilor practice, familiarizarea elevilor cu activitatea organizată, cu disciplina în producție, dezvoltarea dragostei lor față de munca productivă etc.

T. RADU

La practică în stațiunea experimentală hortivitică din Ișalnița, regiunea...

Activități practice recreative

Elevii claselor I—IV desfășoară în aceste zile activitățile practice recreative care încheie străduințele de un an ale lor și ale celor ce zi de zi i-au ajutat să descifreze tainele cărții.

Învățătorul Alexandru Cernat de la Școala de 8 ani nr. 128 din Capitală a lucrat în anul acesta cu elevii clasei a III-a. El a conceput și pregătît astfel activitățile practice recreative ale elevilor săi încît să contribuie la consolidarea cunoștințelor primite de ei în cursul anului, la dezvoltarea orizontului lor și în același timp la întărirea educației lor comuniste. Avînd ca temă centrală cunoașterea Capitalei patriei noastre, activitățile desfășurate cu elevii în aceste zile sînt menite să lege mai strîns de practică, de viață, cunoștințele primite de elevi la științele naturii, la istorie, limba romină etc., să-i ajute să înțeleagă mai bine semnificația unor noțiuni și fenomene despre care li s-a vorbit la lecții.

Astfel, în prima zi elevii au pornit în drumeție pentru cunoașterea cartierului Floreasca, a blocurilor de locuințe și a instituțiilor social-culturale ridicate aici prin grija partidului.

A doua zi a fost consacrată cunoașterii unora dintre eroii patriei. În acest scop elevii, conduși de învățătorul lor, au vizitat o serie de monumente, Muzeul de Istorie a P.M.R. și Muzeul Militar Central. Exponatele văzute aici i-au ajutat să-și reprezinte și mai concret faptele de eroism ale celor ce au luptat pentru libertate și pentru o viață fericită a poporului, devotamentul

care a mers pînă la jertfa propriei vieți.

Deosebit de interesantă și instructivă pentru copii a fost și vizita pe care au făcut-o împreună cu învățătorul lor la uzinele „Grivița Roșie”. Aici au văzut nemijlocit cum lucrează clasa muncitoare pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de cel de al III-lea Congres al partidului în legătură cu desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră. Totodată, au avut prilejul să evocă eroicele lupte ale ceferiștilor din anul 1933. O puternică impresie a făcut asupra micilor vizitatori iscusința muncitorilor care ridică impunătoarele blocuri din cartierul Grivița.

În planul activităților practice ale clasei tovarășului Cernat s-a mai înscris și o excursie în pădurea Băneasa, unde copiii au vizitat grădina zoologică.

În fiecare din excursiile și vizitele făcute în timpul activităților practice elevii și-au notat în carnete, pentru consolidarea cunoștințelor de geografie privind semnele convenționale, obiectivele întîlnite: stradă, cale ferată, pod, vie, pădure etc.

Și la Școala de 8 ani nr. 135 activitățile practice recreative desfășurate de elevii claselor I—IV au un caracter interesant, atractiv.

Planul acestor activități — ne-a spus tov. B. Croitoru, directoarea școlii — a prevăzut, pe lângă cunoașterea cartierelor din jurul școlii și a unor obiective industriale și social-culturale din Capitală, și alte acțiuni. Astfel, unii elevi au cules mușețel, flori de tei și alte plante medicinale. Alții au participat la lucrări pen-

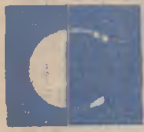
parcurilor, la îngrijirea monumentelor istorice și naturale. În zilele practicii elevii au adunat diferite materiale pentru îmbogățirea muzeului școlii, a colecțiilor de științe naturale, a cabinetului de geografie.

La întocmirea planului s-a avut în vedere organizarea diferențiată a acțiunilor pe clase, urmărindu-se ca acestea să fie cît mai adecvate particularităților de vîrstă ale elevilor.

Zilele activităților practice recreative au încununat pentru copii bucuria muncii bine împlinite de-a lungul întregului an școlar și vor face ca vacanța să le pară mai plăcută, mai frumoasă.

Studiul limbii romine în școală

Căi de cultivare a exprimării elevilor

ultivarea limbii vorbite și scrise parcurge în procesul de învățămînt etape diferite, dintre care esențiale sînt atît cunoașterea structurii gramaticale a limbii și a bogăției vocabularului ei, cît și însușirea acestor cunoștințe în așa măsură încît elevii să le stăpînească temeinic și să-și dea seama în orice ocazie de importanță, de rostul folosirii uneia sau alteia dintre resursele limbii noastre.

Drumul de la cunoașterea teoretică a normelor limbii literare la însușirea profundă, la dobîndirea posibilităților de minuire corectă și expresivă a ei este destul de lung și de complex. În cursul acestui proces de învățare elevii sînt mereu îndrumați de dascălii lor, de la cel care le dezlegea cheia abecedarului pînă la conferențiarul pe care adolescentul îl ascultă vorbind despre înalte probleme ale științei, ale artei, ale tehnicii. De aceea, cînd un elev sau un student răspunde la un examen, la un concurs, gîndul examinatorului se îndreaptă fie cu admirație, fie cu nemulțumire către acești dascăli; mai mult chiar, atunci cînd într-un cerc oarecare de studii sau de conversație obișnuită se manifestă calitățile sau lipsurile limbii folosite de vorbitor, în fond se fac simțite roadele îndrumării primite în școală. Deși cultivarea exprimării tineretului școlar nu este numai rezultatul predării unei anumite discipline înscrise cu un nume și un număr de ore în planul de învățămînt, ci rodul unei activități multilaterale, totuși rolul de primă vioră revine aici învățătorului, profesorului de limba și literatura romină.

Din păcate însă, dacă există multe și valoroase lucrări științifice asupra problemelor de lexicologie, de gramatică, de istoria limbii literare, sînt foarte puține și cu totul insuficiente studiile asupra stadiilor de dezvoltare și asupra modalităților de cultivare a limbajului, mai ales la școlarii mijlocii și mari.

Printre lucrările prezentate la examenele de maturitate, la concursurile de admitere se întîlnesc exemple care se impun nu numai prin logica expunerii și a argumentației, prin caracterul personal al gîndirii, dar și prin exprimarea corectă și nuanțată. Și fiindcă asemenea lucrări sînt destul de numeroase este lesne de înțeles că ele sînt rezultatul unui sistem de muncă, poate nu statuat în principii și reguli, dar prezent în activitatea de fiecare clipă a școlii. La o atență observare a fiecărei lecții și îndeosebi a celor de limba și literatura romină se pot desprinde elemente constitutive ale acestui sistem.

Am asistat zilele trecute la o lecție de recapitulare cu elevii clasei a V-a „B” a Școlii de 8 ani nr. 51 din Capitală. Se vedeau cîteva texte literare axate pe aceeași temă: aspecte din viața muncitorilor în trecut și astăzi.

O primă calitate a discuției purtate cu elevii a fost aceea că nu pune accentul doar pe memorarea conținutului unor texte, ci solicita judecata, înțelegerea adîncă a esenței faptelor lui Bozan și Filip, ale lui Durma și Baciu, ale lui Vasile Horga. De aceea, povestirea textelor n-a avut forma unei reproduceri mecanice, ci s-a înălțat în fraze personal construite, care foloseau material lexical oferit de text într-o îmbinare clară și corectă. De exemplu: „Bozan a auzit doar un strigăt, în care se contopeau însă toate strigătele muncitorilor” sau „Sala s-a umplut cu plumb topit, aburii erau înăbușitori și în mijlocul lor zăcea un tovarăș în primejdie de moarte”.

Simplitatea și claritatea expunerii n-au exclus nici o clipă cerința ca elevii să folosească un vocabular cu termeni noi, învățați la fiecare dintre textele studiate. Ba mai mult, s-au repetat definițiile unor cuvinte cu care elevii mici sînt mai puțin familiarizați, fie că făceau parte din terminologia tehnică — bielă,

fie că erau neologisme frecvente în limba noastră actuală: **strident, compact, vertiginos**. Preocuparea pentru repetarea cuvintelor noi, care prezintă dificultăți tocmai pentru că nu s-au integrat vocabularului activ al elevilor, este deosebit de utilă deoarece adesea sensul și chiar forma lor rămîn vagi, determinînd folosirea lor greșită. La o anchetă întreprinsă anul trecut în cîteva școli în Capitală de către o studentă pentru lucrarea de diplomă s-a putut constata că un număr restrîns de elevi de clasa a VI-a mai puteau explica cuvinte ca cele mai sus citate, desigur datorită unei insuficiențe insistări asupra lor. Grijă profesorului avea deci un serios temei, rezultat dintr-o îndelungată experiență didactică privind îmbogățirea vocabularului elevilor.

Se știe că lectura particulară este un izvor nesecat pentru cultivarea exprimării elevilor. La clasa a V-a, textele din manual date pentru lectură suplimentară constituie un minimum care trebuie valorificat în cursul anului și care nu trebuie uitat nici la recapitularea finală. Așa s-a procedat la lecția citată mai sus, unde elevii au fost îndrumați să folosească pentru completarea temei de repetare și fragmentul din „La pomul lăudat” de Francisc Munteanu. Atitudinea lui Horga Vasile le-a servit elevilor la sintetizarea trăsăturilor muncitorului în partea finală a discuției. În formularea caracterizării ei au minuit cu siguranță expresii ca „spirit de echipă”, „conștiință muncitorească”, acestea fiind perfect integrate în expunere, dovadă a înțelegerii sensului și a necesității lor. Formulările nu apăreau stînghere și nu sunau în gol, ele erau expresia adecvată a unor cunoștințe normale pentru vîrsta elevilor și a unor sentimente firești pentru copiii crescuți în regimul nostru.

Nu numai vocabularul folosit de elevi a constituit o preocupare a profesorului pentru cultivarea exprimării elevilor săi în timpul lecției, ci și construcția sintactică a frazelor. Unui elev care a început o frază amplă și greoaie datorită acumulării de atributive, i s-a cerut să renunțe și să formuleze propoziții și fraze simple, fără prea multe dezvoltări. Este interesant că, neputînd da la clasa a V-a explicația de ordin gramatical (abuzul de propoziții subordonate atributive, de folosire a pronumelui relativ care), profesorul a îndreptat atenția elevilor în spre greșeala comisă continuînd fraza și îngroșînd pînă la caricatură abuzul. Gluma si-a făcut imediat efectul și elevul și-a reformulat ideea în sensul indicat de profesor.

Problema mijloacelor gramaticale de stabilire a legăturilor sintactice în propoziție și frază a fost abordată tangențial la recapitularea cunoștințelor gramaticale cu elevii clasei a VII-a „C” de la aceeași școală, unde am observat un interesant mod de discutare a valorilor conjuncțiilor și locuțiunilor conjuncționale.

La analiza sintactică a unei fraze dintr-un basm, elevii aveau de precizat felurile propozițiilor. Dintre acestea două erau circumstanțiale temporale: „după ce le vedea înflorind, crescînd și pîrguindu-se” și „tocmai cînd acestea dăduseră în copt”. În analiză, elevul ascultat a făcut o greșeală de interpretare afirmînd că a doua subordonată temporală exprimă exact același raport ca și prima, o acțiune care se efectuează în timp după acțiunea din regentă. Fiind pus să cerceteze mai atent atît sensul cît și mijloacele conjunctive a ajuns la concluzia că după ce și tocmai cînd nu exprimă același raport, ci că între ele există o deosebire de moment. Elevul și întreaga clasă, fiind sesizați de această diferență, au fost puși să construiască fraze cu propoziții temporale exprimînd momente variate față de acțiunea din regentă. Li s-a cerut totodată să fie atenți la deosebita funcție și sau locuțiuni conjuncționale folosite. Exemplele date au fost foarte variate: în timp ce citeam

sunat, tovarășul profesor a intrat în clasă. Imediat ce se termină cursurile începe pregătirea pentru examen. Cum am auzit eu asta m-am și suit în pod... După ce a pierdut urma hoșilor, Prisclea a cules cîteva mere de aur și le-a adus tatălui său etc. Interesant este faptul că după ce elevii au sesizat existența unor nuanțe diferite între după ce, îndată ce, imediat ce, le-au explicat ei înșiși ca fiind datorite adverbelor imediat, îndată, care intră în componența locuțiunilor conjuncționale respective. Această discuție privitoare la nuanțele de sens pe care le implică folosirea unuia sau altuia din mijloacele conjunctive le-a dezvoltat elevilor bogatele posibilități oferite de limba noastră atît scriitorilor cît și vorbitorului de rînd.

În această privință este foarte semnificativ un pasaj din „Caragiale în vremea lui”, piesa lui Camil Petrescu, în care Caragiale, indignat de pretențiile de scriitor ale prințului Geanabey, face observația subtilă: „din pricină nu e corect zis aici, deoarece acest „din pricină” e peiorativ. I-am dat o palmă din pricină că a fost obraznic, i-am dat nota 8 pentru că a știut lecția...”

Dacă elevii sînt făcuți atenți asupra unor astfel de posibilități de exprimare foarte precisă datorită varietății mijloacelor lingvistice, vor deveni mai exigenți chiar în exprimarea proprie.

Studiul sintaxei propoziției și a frazei este deci momentul cel mai indicat pentru ca elevii să-și însușească — nu sub forma unei simple enumerări de forme, ci practic, pe textul analizat și în propria lor exprimare — valorile și sensurile prepozițiilor și ale conjuncțiilor. Adeseori în școală analiza completă a unor fraze foarte complicate constituie stadiul final al învățării gramaticii. Analiza gramaticală însă este numai o treaptă — fără îndoială utilă și valoroasă — dar de aici încolo elevii mai au de străbătut drumul spre formarea posibilităților de a folosi cunoștințele dobîndite în propria lor exprimare. Analiza pe texte literare trebuie să le dezvăluie arta cu care marii maeștri ai cuvîntului au folosit resursele limbii noastre pentru a da „vestimîntul” cel mai potrivit gîndurilor și sentimentelor lor și, în același timp, să-i determine să valorifice cunoștințele dobîndite în propria lor exprimare, corectînd-o și nuanțînd-o.

Credem că în această ultimă direcție școala noastră mai are încă mult de făcut. Pornind de la concepția că noțiunile teoretice de limbă sînt absolut necesare pentru fundamentarea unei vorbiri și scrieri corecte, afirmăm că numai cunoașterea lor nu rezolvă problema, ci este necesar ca elevii să fie puși mereu în situația de a aplica fiecare nouă cunoștință dobîndită, de a aprecia importanța aspectului îngrijit și corect al exprimării lor.

Lector univ. CLARA CHIOSA

În cercul pedagogic al profesorilor de matematică

Profesorii de matematică din raionul Sighișoara au discutat nu de mult, într-o ședință a cercului pedagogic metodele de pregătire a elevilor din clasele a VII-a în vederea examenului de absolvire.

Discuțiile purtate au arătat necesitatea de a se pune un accent mai serios și pe recapitularea sistematică a materiei predate în clasele anterioare, dîndu-se atenție în special interpretării corecte a problemelor și efectuării rapide a calculelor. De pildă, profesorul de matematică de la Școala de 8 ani din Albești a arătat că înainte de a intra în studiul fracțiilor algebrice a recapitulat sistematic operațiile cu fracții ordinare, ceea ce a ușurat înțelegerea temei respective și a dat elevilor

Alcătuind schema trazelor pe care le analizează, elevii clasei a VII-a de la Școala medie din Buzău își consolidează cunoștințele de limba romină.

Două lecții

Am asistat la clasa a VII-a „A” de la Școala de 8 ani nr. 5 din Brașov, la o lecție recapitulativă de geografie, ținută de profesoara Elisabeta Minea, cu tema „Marile unități de relief din patria noastră”. Această temă, care înmănușiază cunoștințele unui capitol vast și important din geografia patriei, a antrenat la discuții un mare număr de elevi ai clasei.

Ei au arătat la început care sînt marile unități de relief din țara noastră. Apoi, dînd o caracterizare generală a reliefului, au subliniat că el este variat, proporționat și simetric și au prezentat argumente care să le susțină afirmațiile. S-a discutat în continuare despre felul în care au luat naștere diferitele forme de relief din țara noastră în decursul milioanele de ani, despre fenomenele de încrețire a scoarței, de eroziune și de depunere în urma cărora s-au format munții, dealurile, podișurile, cîmpiile.

Elevii s-au oprit apoi la munți, scoțînd în evidență caracteristicile munților tineri și ale munților bătrîni din țara noastră, delimitînd cele trei lanțuri ale Carpaților — orientali, meridionali și occidentali. Ei au descris fiecare lanț în parte, numind masivii pe care-i cuprind, apele și trecătorile ce-i străbat, bogățiile solului și subsolului etc.

Descriînd relieful țării noastre în ordinea înălțimii, urmînd forma lui de amfiteatru, elevii au trecut de la munți la caracterizarea dealurilor și podișurilor. După ce au delimitat dealurile pe hartă, ei au descris caracteristicile principale ale acestora în cadrul celor trei grupe studiate: dealuri pericarpice, dealuri subcarpatice și dealuri de podiș. Și aici s-au referit la bogățiile solului și subsolului, vorbind îndeosebi despre zăcămintele de petrol și sare și despre însemnătatea lor pentru economia noastră națională.

În același fel au fost tratate cîmpiile, delta și luncile — for-

mele cele mai tinere ale reliefului țării.

Scoțînd în evidență bogățiile fiecărei unități de relief, elevii au tras concluzia că Republica noastră Populară este o țară cu mari resurse naturale, ceea ce a determinat dezvoltarea unei industrie naționale cu multiple ramuri industriale.

Participarea activă a clasei la lecție, răspunsurile prompte și precise, felul în care elevii au reușit să sintetizeze cunoștințele pe baza planului de recapitulare au dovedit nivelul lor ridicat de pregătire, cît și preocuparea profesoarei de a consolida și sistematiza cunoștințele predate.

Dacă acestor strădăni li s-ar fi adăugat o muncă mai intensă cu harta s-ar fi înlăturat și unele deficiențe ale lecției, manifestate prin lipsa de siguranță a elevilor atunci cînd li se cerea să arate pe hartă unitățile de relief. În viitor tov. Minea va trebui să se preocupe mai mult de a forma elevilor ei priceperea de a lucra cu harta.

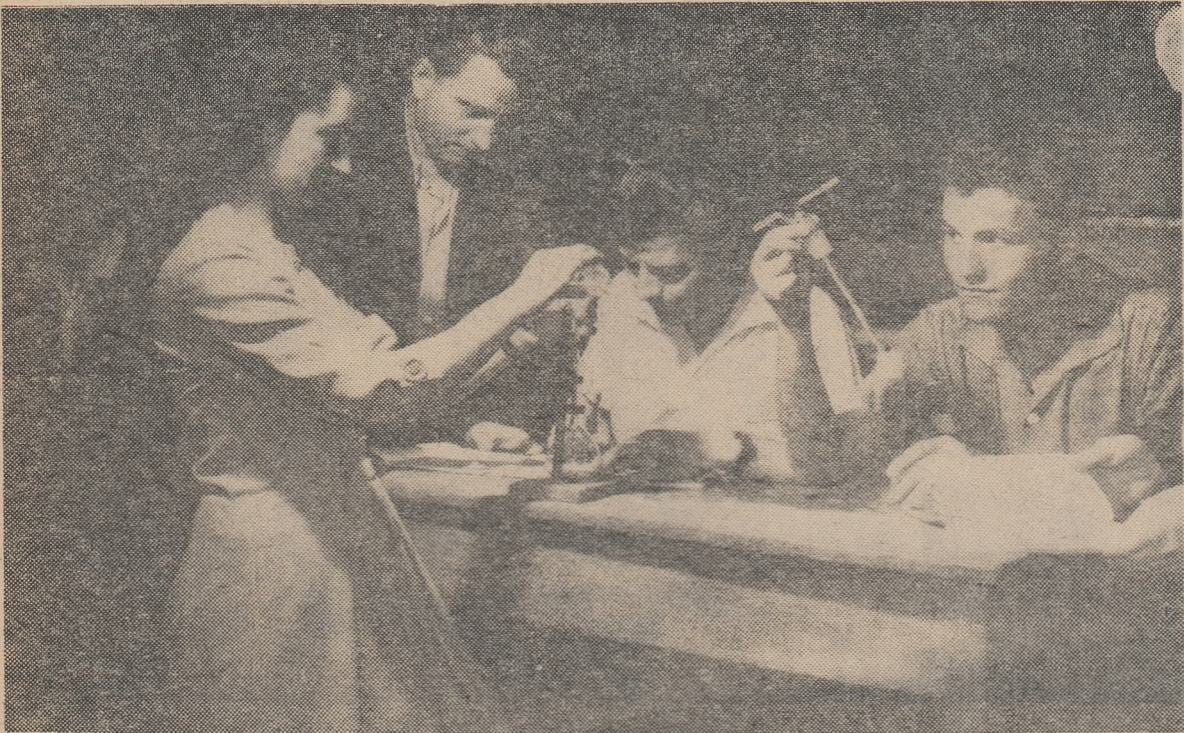
Lecția recapitulativă de geografie la care am asistat în clasa a VII-a „F” de la Școala de 8 ani nr. 6 din Brașov avea tema „Apele R.P.R.”. Tovarășul profesoară Irina Danko a început această lecție chemînd la hartă un elev. A discutat cu el, apoi a chemat un altul, un al treilea, un al patrulea — limitîndu-se de fiecare dată la a discuta în doi. În timpul acesta clasa întreagă rămînea pasivă, nefînd în nici un fel antrenată la lecție. Cei solicitați să răspundă au dat dovadă de cunoștințe mai mult sau mai puțin exacte, dar profesoara n-a făcut tot ce trebuia pentru a verifica dacă ei și-au însușit în realitate principalele chestiuni studiate în timpul anului. Îndeosebi trebuie arătat că a fost cu totul omis din planul de recapitulare importanța economică a apelor din țara noastră.

Lecția recapitulativă a avut și alte deficiențe. Bunăoară, cînd s-a vorbit despre Ialomița, profesoara a întrebare care este afluentul cel mai important al acestui rîu dar, cu toate că nu a primit nici un răspuns (nici nu a insistat de altfel să-l primească) a trecut la descrierea Prahovei. În felul acesta pentru elevi nu a mai fost clar că Prahova este afluentul Ialomiței. Incomplet a fost tratat grupul apelor din estul țării.

Mai mult decît elevii clasei a VII-a „A” de la Școala de 8 ani nr. 5 elevii acestei clase au arătat neîncredință în folosirea hărții. Deoarece în timpul anului n-au folosit în suficientă măsură harta elevii și-au însușit cunoștințele în bună parte mecanic.

Concluziile trase din lecțiile recapitulative trebuie să-i ajute profesoarei să-și îmbunătățească substanțial munca în anul școlar viitor. Îndeosebi ea va trebui să acorde atenție legării strînse a predării geografiei de problemele dezvoltării economice a țării noastre și să înlătore caracterul mecanic al însușirii cunoștințelor prin folosirea mai intensă a hărții.

Prof. GHEORGHE POPOVICI

Un grup de elevi ai Școlii medii serale „I. L. Caragiale” din Capitală pregătindu-și lucrările practice în laboratorul de chimie al școli.

O nouă fixare

Fiind vorba de lecții de recapitulare în școala serală i-am cerut mai întâi tovarășului Constantin Fierăscu, profesor de literatură la Școala medie nr. 12 din București, să ne facă o precizare legată de particularitățile specifice lecțiilor recapitulative ținute în fața muncitorilor-elevi.

— În linii mari — ne-a răspuns tov. Fierăscu — lecțiile de recapitulare din școala serală sînt asemănătoare cu cele de la cursurile de zi. Deosebirea sînt sesizabile mai ales sub aspectul că la seral recapitularea reprezintă o nouă formă a fixării, latură a procesului de predare care în școala serală capătă o pondere și o însemnătate mult mai mare decît la cursurile de zi. Se știe că îndeobște profesorii școlilor serale dau extindere, în timpul orelor, momentului fixării pentru a asigura prin aceasta însușirea încă din clasă a principalelor cunoștințe predate. La fel am procedat și eu în timpul anului. În general am fragmentat lecțiile în unități logice și după predarea fiecăreia am cerut elevilor să repete pe scurt ideile de bază. La sfîrșitul orei îmi rezervam iarăși cîteva minute pentru a repeta ideile cuprinse în întreaga lecție. Acum, recapitularea finală mi-a dat posibilitatea să adîncesc acest proces de fixare printr-o nouă repetare a ceea ce este esențial în materia predată de-a lungul anului. Țin seama și de data aceasta că activitatea în clasă reprezintă partea principală a muncii școlare a elevilor mei.

— Care sînt cerințele pe care vi le-a impus respectarea acestei particularități?

— În primul rînd, o foarte atentă alegere a temelor recapitulative.

— Cum ați fixat temele pentru recapitulare?

— Mi-am propus ca ele să fie cit mai cuprinzătoare, astfel încît să pot parcurge principalele probleme studiate cu elevii. Avînd în vedere că ei se vor prezenta în fața examenului de maturitate, am formulat teme similare celor pe care presupun că vor trebui să le dezvolte la examen. Una din ele, de exemplu, a fost „Transformarea socialistă a agriculturii oglindită în literatura contemporană”. Timp de cîteva ore am discutat cu elevii cum s-a reflectat acest proces în poezia unor poeți ca Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, Maria Banuș sau Dan Deșliu, în proza lui Mihail Sadoveanu, Marin Preda, V. Em. Galan, Titus Popovici, Asztalos Istvan. În cadrul altei teme, „Literatura contemporană despre problemele industrializării socialiste a țării”, am cuprins creații ale scriitorilor Nagy Istvan, Mihail Davidoglu etc. Mergînd pe aceeași linie am încercat să încadrez în subiecte cum ar fi „Oglindirea în literatură a luptei duse în trecut pentru dreptate și libertate socială”, sau „Lupta pentru pace oglindită în literatura contemporană” întreaga diversitate tema-

— Ce idei de bază ați urmărit în desfășurarea acestor lecții?

— Ideile au fost determinate de specificul fiecărei teme. Analizînd operele literare care tratează tema transformării socialiste a agriculturii, bunăoară, am insistat asupra diversității problemelor pe care scriitorii au reușit să le surprindă în acest proces. Am discutat despre felul cum este oglindită în „Mitrea Cocor” și „Setea” lupta dusă de țărănimia muncitoare, sub conducerea partidului, pentru înfăptuirea reformei agrare, despre felul cum înfățișează Marin Preda și Asztalos Istvan lupta pentru transformarea socialistă a satului, despre felul cum este redată în opera lui V. Em. Galan munca pentru consolidarea gospodăriilor agricole de stat. Pe de altă parte, am insistat asupra bogăției tipologice ce caracterizează literatura noastră nouă și mai ales asupra trăsăturilor proprii personajelor pozitive pe care le înțelegem în aceste opere. Ne-am oprit îndeosebi la caracterizarea unor personaje ca Ilie Barbu din „Desfășurarea”, Anton Filip din „Bărăgan” sau Ardeleanu din „Setea”.

— Astfel de idei au alcătuit planul tuturor lecțiilor recapitulative?

— În măsura în care operele studiate mi-au permis s-o fac fără a le analiza fragmentat, numai pentru a ilustra anumite idei. La tema „Lupta pentru pace oglindită în literatura contemporană”, de exemplu, am tratat întîi creația poetei Maria Banuș, referindu-mă la „Ție îți vorbesc Americă” și „La masa verde”. Apoi am vorbit despre poemul „Surisul Hiroșimei” și poezia „Lidice” de Eugen Jebeleanu. Elevii trebuie să rămînă cu imagini clare despre fiecare operă și scriitor în parte. De aceea cred că acolo unde materialul nu mi-a permis ar fi fost greșit să creez un plan artificial pentru realizarea căruia să folosesc numai anumite părți din fiecare operă în parte.

— Cum îi ajutați încă din această perioadă pe elevi pentru pregătirea examenului de maturitate?

— Imediat după ce au apărut instrucțiunile Ministerului în legătură cu acest examen am luat măsuri pentru a organiza astfel predarea materiei încît să-mi rămînă un număr suficient de ore pentru recapitularea și sistematizarea cunoștințelor elevilor pînă la 15 iunie, cînd clasele a XI-a de la școlile serale vor încheia anul școlar. În cadrul acestor ore pun în primul rînd accentul, după cum s-a văzut și din ceea ce am spus pînă acum, tocmai pe acele cunoștințe cărora la examen li se va acorda o atenție deosebită — literatura romînă după 23 August 1944 ca imagine artistică a transformărilor revoluționare obținute de poporul munci-

tele din care rezultă caracterul realist și progresist al acestei literaturi, partinitatea comunistă a literaturii actuale, superioritatea metodei realismului socialist.

Pe de altă parte țin seama de faptul că la examen elevii vor trebui să expună singuri un anumit subiect în toată amplitudinea lui, fără a fi conduși de întrebări ajutătoare. De aceea și la orele recapitulative le cer să realizeze același lucru. Caut să folosesc într-o cit mai mică măsură conversația după formula întrebare-răspuns și să dau extindere expunerilor independente ale elevilor pe anumite probleme.

— Ce alte aspecte ne puteți releva în legătură cu metoda lecțiilor de recapitulare?

— Folosirea tablourilor sinoptice. M-am referit la faptul că socotesc recapitularea ca o adîncire a fixării, iar fixarea nu poate fi concepută fără utilizarea tablourilor sinoptice, a schemelor. Mai ales în școala serală ele sînt indispensabile pentru că îi ajută pe elevi să memoreze într-un timp scurt problemele principale ale unei teme.

Preocuparea pentru fixarea judicioasă a temelor recapitulative, pentru organizarea lecțiilor de recapitulare astfel încît ele să ajute pregătirii elevilor în vederea examenului de maturitate pe care o manifestă profesorul Fierăscu își va concretiza desigur rezultatele în răspunsurile bune pe care ei le vor da la acest examen.

V. OCTAVIAN

Predarea matematicii și problemele automatizării producției

Profesorii de matematică din școlile serale ale orașului Brașov se preocupă îndeaproape de familiarizarea muncitorilor-elevi cu problemele teoretice legate de automatizarea producției. Ei pornesc în această privință de la indicațiile cuprinse în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului, în care se arată că în anii șesenalului va începe folosirea mașinilor electronice de calcul și a altor sisteme de programare electronică pentru automatizarea complexă a unor procese de producție la rafinării, instalații ale industriei chimice, precum și automatizarea unor lucrări de calcule economice și de statistică.

Ținînd seama de faptul că o serie de muncitori în înaltă calificare — montatori mecanici, electricieni etc. — lucrează direct la montarea dispozitivelor automate, iar alții, mereu mai numeroși, conduc instalații dotate cu asemenea dispozitive, profesorii au socotit că este bine să le dea, în cadrul unor lecții de sinteză, o serie de cunoștințe care, deși depășesc într-o anumită măsură programa, pot fi destul de ușor înțelese, pe baza practicii din producție.

Căutînd să se pregătească temeinic pentru aceste lecții, profesorii de matematică discută asupra lor și își împărtășesc reciproc experiența în cadrul cercului pedagogic de specialitate.

De curînd, profesoara Silvia Medianu, de la Școala medie serală nr. 3, a arătat într-o ședință a cercului ce procedee folosește pentru a-i familiariza pe elevii ei cu problemele automatizării producției. Pe lîngă faptul că le-a prezentat unele realizări dobîndite în țara noastră în această privință — linia automată pentru fabricarea chiulaselor de motor realizată de inginerii, tehnicienii și muncitorii uzinelor „Steagul Roșu” din Brașov, mașinile electronice de calcul C.I.F.A. ale Institutului de fizică atomică, mașina Institutului politehnic din Timișoara, specializată în traduceri din limba engleză, mașina de releu a Institutului de calcul din Cluj etc. — profesoara le-a arătat concret modul de utilizare a

algebrei în studiul mecanismelor automate. Folosind lucrarea „Teoria algebrică a mecanismelor automate” de acad. prof. Gr. C. Moisil și o serie de materiale publicate în „Gazeta matematică și fizică” și în alte reviste de specialitate, tov. Medianu a înfățișat muncitorilor-elevi din clasele a X-a și a XI-a sistemul binar de numerație și schemele de comandă directă.

Pe baza explicațiilor muncitorii-elevi își dau seama că variabilele folosite în studiu iau un număr finit de valori și sînt asociate diferitelor elemente de automatizare: contacte, butoane, releu de diferite specii, selectori, tuburi electronice etc. După cunoașterea elementelor de automatizare ei înțeleg că schemele electronice, numite scheme II, sînt formate prin legarea în serie sau paralel a acestor elemente, cărora li se asociază variabile cu două sau trei valori. În continuare profesoara arată elevilor cum se stabilește o așa numită funcție de lucru a dipolilor, cu ajutorul căreia se pot pune în evidență diferitele stări ale mecanismului. Exemplificînd practic aceasta, ea a efectuat în fața participanților la ședința cercului analiza schemelor, prezentînd două probleme aplicative: 1) Știînd că anumite butoane sînt acționate și altele nu, să se spună dacă elementele executive funcționează sau nu; 2) Ce butoane trebuie acționate și care nu, pentru ca elementul executiv să funcționeze? Sintetizînd schemele în limitele unei riguroase logici matematice, profesoara a găsit funcțiile de lucru și a efectuat construcția în cazurile cînd se dau anumite condiții de operare sau de neoperare. Toate aceste exemplificări s-au aplicat pe scheme cu comandă directă.

Expunerea profesoarei Silvia Medianu a fost urmărită de membrii cercului cu mult interes, iar discuțiile purtate au fost deosebit de rodnice pe linia evidențierii posibilităților pe care le oferă programa școlară pentru a preda cele mai noi teorii matematice, cu atît mai mult cu cît țara noastră se găsește pe unul dintre cele mai înaintate locuri din lume în domeniul cercetării acestor teorii.

SILVESTRU PATIȚA
lector la I.P.C.D. Brașov

Rezultate

Ne-am obișnuit să măsurăm rezultatele muncii noastre cu mijloacele simple pe care ni le oferă notele. Știm că dacă răspunsurile elevilor sînt bune, dacă din catalog dispar notele mici, înseamnă că strădaniile noastre au dat roade, înseamnă că munca noastră nu a fost zadarnică.

Pentru cei ce lucrează însă în școli serale, pentru profesorii cărora le revine minunata datorie de a-i îndruma pe cărările științei pe tinerii care sînt în același timp și muncitori și elevi, se conturează din ce în ce mai mult și un alt aspect în care se reflectă roadele strădaniilor lor pedagogice. În-vățînd în școală matematică sau chimie, fizică sau științe naturale, muncitorii au posibilitatea să înțeleagă mai bine, dintr-un nou punct de vedere, și problemele complexe ale procesului de producție cu care vin zilnic în contact în întreprinderile lor și, înțelegîndu-le, să vadă ce au de făcut pentru a-și îmbunătăți mun-

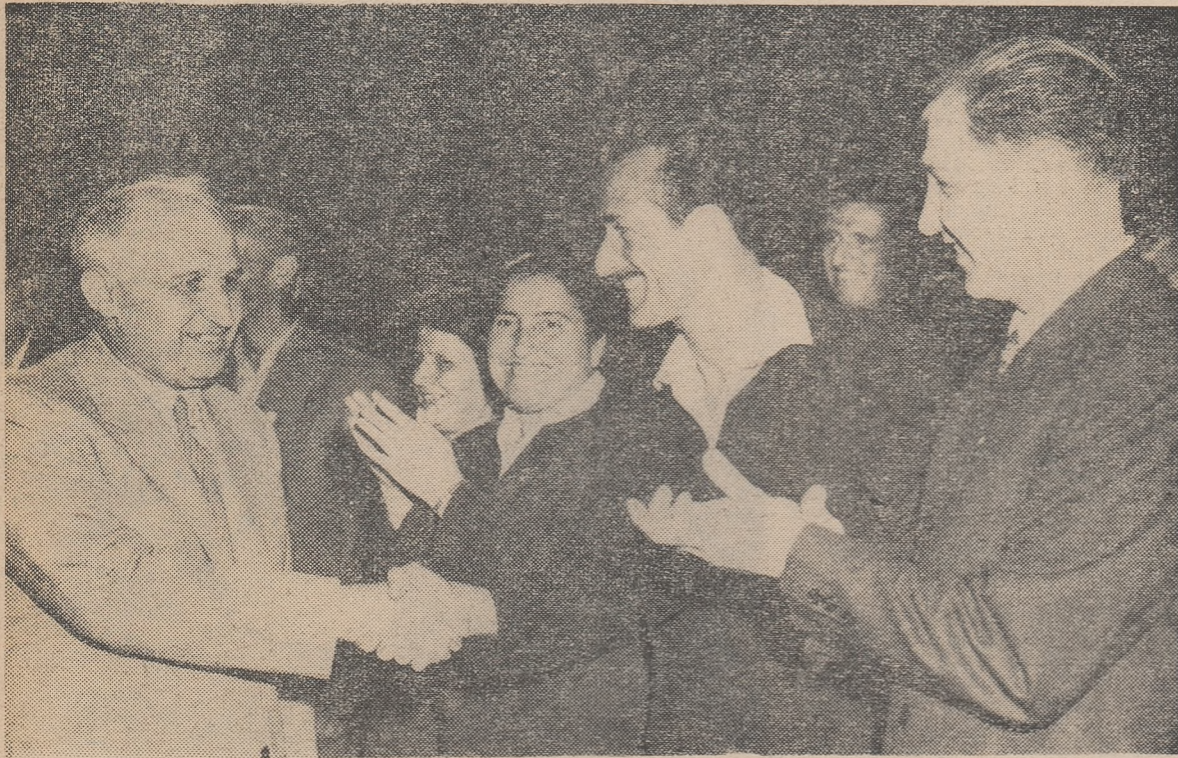
zicem, o lecție despre structura moleculară a metalelor, despre forță sau despre mașini simple devin astfel ajutoare prețioase ale procesului de producție.

Dacă trecem prin școlile serale nu odată avem prilejul să cunoaștem elevi cărora o lecție sau alta le-a sugerat ideea unei inovații, cărora cunoștințele primite în școală le-au ajutat să-și realizeze aceste inovații. Despre astfel de inovații ne-ar putea povesti, de exemplu, strungarul Ion Gh. Petre de la schela de extracție „Valea Caselor” din raionul Găești, elev al școlii medii serale din localitate. El ne-ar putea vorbi despre faptul că o lecție de geometrie i-a sugerat ideea de a crea un dispozitiv pentru prinderea și strunjirea cilindrilor pompei de țitei, ne-ar putea spune cît timp și cîți bani se economisesc datorită faptului că acești cilindri nu mai trebuie trimiși pentru strunjire la o întreprindere specială.

Lucruri asemănătoare ne-ar putea spune și ajutorul Lazăr A-

a Școlii medii serale de pe lîngă uzinele „Grivița Roșie” din Capitală care, datorită cunoștințelor însușite în școală, a adus în procesul de producție inovații ce permit refolosirea călăuzelor rozete la aparatul tip 30 de tone și modificarea țijeii prelungitoare a aceluiași aparat. Colegul său de școală Ion Vența, montor la secția de automotoare a Depoului București-Călători, ne-ar putea spune de asemenea cum l-a ajutat lecția despre teorema celor trei perpendiculare să rezolve problema ajustării cuzineților într-un timp mult redus față de cel de care avea nevoie înainte.

Inovațiile sînt, desigur, realizări ale muncitorilor, dovezi ale dragostei lor de muncă, ale interesului pe care-l manifestă pentru ridicarea randamentului și calității producției. În aceste inovații însă se află și ceva din sufletul profesorilor. Din munca lor, din grija pe care ei o manifestă pentru pregătirea muncitorilor elevi.

Tovarășul Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, în mijlocul participanților la Congres.

Primul Congres al învățătorilor și profesorilor bulgari

De curînd s-au desfășurat la Sofia lucrările primului Congres al cadrelor didactice bulgare, convocat din inițiativa Partidului Comunist Bulgar cu scopul de a se analiza rezultatele obținute în aplicarea legii adoptate în 1959 cu privire la legarea școlii de viață și pentru trasarea liniilor de perspectivă ale activității viitoare de instruire și educare a elevilor.

Pregătirile pentru Congres au fost însuflețite de apropierea celui de al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar. Aceasta a făcut să sporească elanul cadrelor didactice în munca școlară de fiecare zi. Au apărut numeroase inițiative menite să consolideze și să dezvolte succesele obținute. Dorința de a munci mai bine s-a manifestat cu tot mai multă vigoare, concretizată în acțiuni care au mobilizat întreaga masă a învățătorilor și profesorilor. Au avut loc întâlniri cu muncitori, ingineri, tehnicieni fruntași, cu savanți și pedagogi de seamă, cu cadre didactice care ani de-a rândul n-au avut în clasele lor corijenți. S-au organizat lecții, seminarii, lucrări de laborator menite să ducă la perfecționarea cadrelor didactice.

În întâmpinarea Congresului au fost larg dezbătute problemele predării limbii și literaturii bulgare, problemele educației comuniste, cu participarea celor mai buni profesori, a părinților, a oamenilor de știință și cultură. Întreaga presă s-a ocupat de problemele de învățămînt. Realizările, inițiativele celor mai bune cadre didactice s-au fost larg popularizate. În toate școlile s-au organizat reuniuni în care cadrele didactice s-au angajat să lichideze lipsurile, să obțină rezultate mai bune în pregătirea elevilor. Numeroase inițiative și acțiuni au dus la întărirea bazei materiale a școlilor.

În ședința plenară a Congresului s-au prezentat două referate: „Rezultatele aplicării legii pentru reorganizarea învățămîntului și sarcinile cadrelor didactice și ale societății în vederea unei mai strînse apropieri a învățămîntului de viață” — de către tov. Nacio Papazov, ministrul Învățămîntului și Culturii, și „Uniunea Tineretului Comunist Dimitrovist și școala” — de către tov. Ivan Abagiev, secretar al Uniunii Tineretului Comunist Dimitrovist. Au urmat apoi discuții la care au participat aproximativ 180 de vorbitori.

Participarea la Congres a membrilor Biroului Politic al P.C.B., în frunte cu tovarășul Todor Jivkov, prim secretar al C.C. al P.C.B. a făcut să se manifeste mai viu dorința reprezentanților cadrelor didactice de a face o analiză profundă a rezultatelor obținute în instruirea și educarea elevilor, de a-și da contribuția la lărgirea succeselor viitoare. Participanții la discuții și-au exprimat dragostea și recunoștința față de Partidul Comunist, care acordă o deosebită grijă școlii și cadrelor didactice. Congresul a arătat puternic dorința cadrelor didactice de a promova noul, de a cunoaște și aplica experiența cea mai bună în munca de învățămînt, de a cunoaște experiența școlii sovietice și a învățămîntului din celelalte țări socialiste.

În discuția Congresului au fost puse problemele îmbunătățirii programelor și manualelor școlare, perfecționării cadrelor, dezvoltării activității de cercetare pedagogică, înzestrării laboratoarelor și atelierelor școlare cu utilaj modern etc.

S-a subliniat ca o cerință imperioasă necesitatea de a răspîndi larg experiența școlilor și cadrelor didactice fruntașe. În acest scop sînt declarate deschise pentru toți lecțiile profesorilor care obțin cele mai bune rezultate. Fiecare profesor este chemat să caute mereu metode noi, mai bune de instruire și educare a elevilor, pentru a-l ajuta să poată aplica în practică tot ceea ce învață. A nu lucra mereu în același fel, a nu da dovadă de conservatorism care paralizază forțele creatoare, a găsi mereu ceva nou, — iată cerințe repetate în cuvîntul multor vorbitori. S-a subliniat necesitatea de a pregăti bine pe toți elevii, de a lupta împotriva corijențelor și repetenței.

Problema orientării elevilor spre munca productivă, spre meseriile în care este mai mare nevoie de cadre, spre producția agricolă este o importantă sarcină a școlii bulgare în etapa actuală. Congresul a arătat că activitatea educativă trebuie îndreptată în direcția dezvoltării tot mai puternice a dragostei de muncă, a spiritului tovarășesc, a tuturor trăsăturilor care caracterizează omul societății socialiste și comuniste. A fost exprimată atît în referate cit și în discuții necesitatea de a face mai larg loc educației estetice a elevilor.

Referatele și discuțiile au făcut să se reliefeze unele idei care urmează să fie studiate de conducerea Ministerului Învățămîntului și Culturii al R. P. Bulgaria, de către cercetătorii în domeniul pedagogiei și educației, de către toți cei care îndrumază munca școlilor. Acad. Todor Pavlov a subliniat bunăoară necesitatea de a se acorda mai multă atenție studiului logicii în școală. Însușirea cunoștințelor de matematică, fizică, chimie, cibernetică, folosirea mașinilor moderne complicate presupun o gândire logică dezvoltată, capacitatea de a abstractiza. Nici abstractizare sterilă, nici empirism — a subliniat acad. T. Pavlov. El a arătat de asemenea că are o deosebită valoare pentru educația tineretului popularizarea largă a realizărilor oamenilor de știință, a cercetărilor din laboratoare.

Indicațiile date Congresului de către tovarășul Todor Jivkov, prim secretar al C.C. al P.C.B., în cuvîntul rostit în ultima zi a lucrărilor au mobilizat cadrele didactice la o activitate mai stăruitoare pe drumul descoperirii și valorificării a ceea ce este nou și înaintat. Tovarășul Todor Jivkov a arătat sarcinile care stau în fața învățămîntului în vederea dezvoltării științei pedagogice, a învățămîntului superior, a învățămîntului profesional și tehnic, a cursurilor serale, în vederea perfecționării continue a cadrelor didactice.

Primul Congres al cadrelor didactice bulgare a apreciat că în aplicarea legii privind legătura învățămîntului cu viața s-au obținut pînă acum rezultate bune. Măsurile adoptate și sarcinile trasate vor contribui desigur la o mai vie înaintare a școlii bulgare pe drumul învățămîntului socialist.

La lucrările Congresului au participat ca invitați reprezentanți ai învățămîntului din țările socialiste. Prezentînd experiența unei școli socialiste, Congresul a fost urmărit cu interes de toți invitații de peste hotare. El a fost un bun prilej pentru un schimb de experiență valoros, menit să întărească și mai mult colaborarea în rezolvarea sarcinii comune — educarea tineretului constructor al socialismului și comunismului.

E. MĂNAC

O fărîmă de cer, o picătură de soare, o fîndără din oglinda mării, puțin din verdele copacilor și din roșul flăcării, aici o umbră, iar dincolo puțină lumină, și de sub penele încă stîngace, încă nesigure dar pline de suflet și de candoare a răsărit un tablou, și altul, și altul. De jur împrejur, în dreptunghiuri multe și mici, în sălile tăcute, spațioase și răcoase s-au adunat cele mai bune dintre ele și în fiecare vezi parcă printr-o fereastră, cu ochii lor, un crîmpei dintr-o lume unde se aud ca de departe ecouri din larva recreațiilor, risete și strigăte subțiri, pași zdupăiți, o minge bușită și din nou voci multe de copii alergînd și rîzînd în soare, împingînd săniuțe sau lovindu-se cu proiectile de nea.

Ne-am obișnuit, de mai mulți ani încoace, ca trecînd în primele zile de vară pe marginea lacului din parcul Herăstrău să întîlnim în drumul nostru tradiționala expoziție de desene a tineretului școlar. Am pătruns de fiecare dată în aceste săli purtînd pe buze acel suris care ne luminează chipul atunci cînd ne aflăm în preajma copiilor și am trăit cîteva clipe reconfortante încercînd să descifrăm în creațiile celor mici talente virtuale, sentimente, gînduri și idei. De la un an la altul copiii, așa cum pot fi văzuți aici fără să se vadă, ne-au uimit și ne-au făcut să-i iubim mai mult.

Trecînd de la un desen la altul ne oprim din cînd în cînd surprinși, ne apropiem și ne de-

părtăm privind cu atenție, căci vîrsta autorului (care variază între 7 și 16 ani) ni se pare nepotrivită cu ceea ce avem înaintea ochilor. Ne punem întrebări. Un copil poate să vadă atît de mult? Un băiețel de zece ani reușește să desprindă semnificații atît de profunde și, mai ales, să le redea atît de bine? Și dacă vrem totuși o explicație trebuie să ne gîndim că aici, în această expoziție, au fost aduse creații ale copiilor din toate colțurile țării, că talentele pe care le vedem apar datorită grijii cu care sînt căutate și descoperite, încurajate și îndrumate în orice școală.

Pe calea aceluiași gînd vom găsi răspuns și altor întrebări. Care sînt temele pe care și le aleg copiii? Ce subiecte tratează lucrările lor? Sînt realitățile noastre socialiste, fața înnoită a orașelor și satelor, construcții noi, peisaje industriale, holde din gospodăriile colective, muncitori, pionieri la muncă patriotică, amintiri din tabără, de la munte, de la mare, din excursii — de fiecare dată un crîmpei de viață profund adevărată, în redarea căreia regăsești strălucirea bucuriei, a sincerității, a optimismului senin copilăresc. Inseamnă că acești copii învață să vadă esențialul din realitatea zilelor noastre, să-l înțeleagă, să-l iubească. Inseamnă că ei cresc ca adevărați cetățeni ai minunatei noastre patrii socialiste.

OCT. BUZESCU

Săptămîna filmului românesc de desen animat și păpuși

În cinstea zilei de 1 Iunie a fost organizată în Capitală de către Studioul cinematografic „București” și Direcția difuzării filmelor „Săptămîna filmului românesc de desen animat și păpuși”.

În programul filmelor de desen animat copiii au vizionat „Zgribulici” (regizor St. Munteanu), „Mănușa” — (regizor S. Mușteter), „Zîna de cerneală” și „Mătura năzdrăvană” — (ambele realizate de Iulian Hermeneanu) și filmul „Oac, Oac, broscuol lăudăros” (regizor L. Ghigorț).

Filmele de păpuși au ca realizatori nume cunoscute în acest domeniu. Bob Călinescu semnează regia la „Cintecul tractoarelor” și „Dimineața Mihaelei” — acesta din urmă fiind o îmbinare plăcută între prezența actorilor și animarea obiectelor dintr-o cameră. Același Bob Călinescu, în colaborare cu Florin Angelescu, a mai realizat filmele „Dulș și Lăbuș” și „Visul lui Borboață”. Olimp Vărășteanu

semnează filmele „Voinicelul” și „Omăgiu”, iar Gh. Saidel „Împărăția leneșilor”.

Cu prilejul „Săptămîni filmului românesc de desen animat și păpuși” creatorii au avut discuții cu copiii pe marginea filmelor vizionate.

Ni se pare deosebit de interesantă inițiativa creatorilor de a organiza o caravană cinematografică care să meargă în taberele de vară cu cele mai noi filme de desen animat și păpuși. Cu prilejul acestor spectacole ei vor vedea cum sînt înțelese ideile pe care ei le exprimă cu mijloacele desenului animat și prin animarea păpușilor și totodată vor cunoaște mai îndeaproape viața copiilor, gîndurile și aspirațiile lor. Ne întrebăm însă de ce această frumoasă inițiativă se limitează doar la orașul București!? Pe creatori îi așteaptă și alte orașe și mai ales copiii din mediul sătesc.

A. GH. CROITORU

Profesori, învățători, maiștri-instructori, educatoare!

Abonați-vă la „Gazeta învățămîntului” pentru perioada de vară.

În această perioadă în paginile gazetei vor apare tradiționala rubrică „Din experiența anului încheiat”, materiale privind pregătirile pentru noul an școlar, privind desfășurarea activităților de vacanță etc. Se vor da în continuare lămuriri problemelor ridicate în scrisorile adresate redacției.

Construcțiile școlare

An de an a crescut în raionul Marghita, prin grija organelor de partid și de stat, ritmul construcțiilor de clădiri școlare. În toamna trecută s-au dat în folosință 32 de săli noi de clasă, dintre care majoritatea în satele raionului. La centrul de raion a fost dat în folosință și localul unei școli medii, cu 16 săli de clasă, cu laboratoare de fizică, chimie și biologie, înzestrate cu întreaga aparatură necesară experiențelor cerute de programa școlară.

Experiența anului trecut a arătat că pentru terminarea la timp a construcțiilor școlare este necesar să se ia din vreme măsurile cuvenite. De aceea, încă din primele luni ale acestui an, sfaturile populare comunale și secția de învățământ a raionului s-au îngrijit să asigure documentația, devizele, fondurile și materialele de construcție necesare ridicării noilor clădiri de școli. Totodată s-au luat măsuri în vederea folosirii la maximum a resurselor locale. În aceste condiții, lucrările de construcții ale localurilor școlare pentru acest an se află într-un stadiu avansat, în special la șantierul din comunele Voevozi, Borumlața, Derna, Abram, Săldăbagiu, Sălăcea și Valea lui Mihai. Ca urmare, la 1 septembrie vor putea fi date în folosință 68 de săli noi de clasă.

Țăranii colectivști participă prin acțiuni patriotice la intensificarea ritmului construcțiilor, efectuând voluntar lucrările care nu cer o calificare specială. În acest fel se realizează economii de zeci de mii de lei. De exemplu, prin munca depusă de țăranii colectivști pe șantierul construcției școlare din satul Abram s-au realizat economii în valoare de 20.000 lei. La construcția școlii din comuna Voevozi, ca și la cea a școlii din comuna Derna s-au realizat de asemenea, prin muncă voluntară, economii în valoare de zeci de mii de lei.

La buna desfășurare a lucrărilor de construcții o contribuție importantă o au și cadrele didactice. Prin interesul manifestat în această direcție, prin sprijinul pe care-l dau zi de zi s-au evidențiat, printre alții, tovarășii Micuș Dumitru, directorul școlii din Derna, Balogh Francisc și Matei Aurel, învățător în satul Abram.

Paralel cu munca pentru terminarea celor 68 săli de clasă care vor fi date în folosință o dată cu deschiderea noului an școlar, în raionul Marghita au început pregătirile pentru deschiderea altor 12 șantiere de construcții școlare planificate pentru anul 1963.

Prof. IOAN BETUKER

★

Raionul Simleu își menține, începând din 1958, titlul de raion fruntaș pe regiune în ce privește construcțiile școlare și culturale. Numai în ultimii trei ani au fost date în folosință construcții de școli cu care ne mindrim, ca școlile din Sig, Valcău, Carastelec, Bobota, Tusa și altele, pentru a nu cita decât câteva din realizările obținute în anii trecuți.

Mobilizați de organizațiile de partid, oamenii muncii din raionul Simleu, prin posibilități locale și cu ajutorul primit din partea statului, au dat în folosință în acest an școlar 20 de săli de clasă. Pentru frumusețea

construcției și grija cu care a fost executat finisajul, menționăm localul școlii din Plopiș, cu 8 săli de clasă, și cele ale școlilor de 8 ani din Iaz și din Marca.

În prezent se desfășoară o muncă intensă pentru terminarea localului de școală cu 4 săli de clasă din satul Preoteasa, a clădirii școlii de 8 ani din Sighetul-Silvaniei, a clădirii cu 8 săli de clasă din Chieșd și a celor două săli de clasă adăugite la localul existent în comuna Derșida. Aceste construcții vor fi date în folosință până la 23 August.

Pentru noul an școlar vor mai fi date în folosință 36 de săli de clasă în comunele Chieșd, Sighetul-Silvaniei, Cehei, Pusta și altele.

Pentru terminarea lor la timp s-au luat din vreme măsurile cuvenite. Astfel, sfaturile populare din comunele Sig, Lompirit, Ip, Lesmiș și Nușfalău au asigurat din resurse locale, pe lângă fonduri, și materialul de construcție necesar. Numai în cursul lunilor aprilie și mai s-au efectuat peste 850 de zile de muncă voluntară, realizându-se economii de peste 16.000 lei.

În cursul verii vor începe de asemenea lucrările de construcții pentru școlile de 8 ani din Halmășd și pentru școlile de 4 ani din satele Port, Sirbi, Iazuri și Subcetate.

Peste tot se urmărește realizarea unor construcții frumoase, care să ofere elevilor și profesorilor condiții cât mai bune de muncă.

Prof. MIHAI VÎNTURACHE

★

Regimul burghezo-moșieresc a lăsat în raionul Salonta o moștenire dureroasă în privința clădirilor școlare. În comuna Cefa, de exemplu, existau abia 4 săli de clasă pentru un număr de 260 elevi, în comuna Sînnicolaul Român erau 4 săli la 480 de elevi, iar în comuna Cociuba 3 săli la 340 de elevi. În majoritatea cazurilor clădirile școlare erau într-o stare cu totul necorespunzătoare, având condiții improprii pentru învățatură.

Situația este cu totul alta astăzi. Peste tot s-au construit localuri școlare noi, săli noi de clasă. S-au amenajat încăperi pentru laboratoare, cancelarii, încăperi pentru păstrarea materialului didactic. Fiecare unitate școlară dispune de spațiu necesar pentru a asigura școlarizarea tuturor elevilor din localitatea respectivă. Aceasta este încă o dovadă a grijii partidului pentru instruirea și educarea tinerii generații. Numai în anul școlar 1960-1961 s-au dat în folosință, în raionul nostru peste douăzeci de săli de clasă. Astfel, în comuna Ghiorac s-au construit 6 săli de clasă, cancelarie, laborator, la Ripa s-a construit un local nou cu 4 săli de clasă, cancelarie, laborator și bibliotecă, la Ianoșda s-a dat în folosință un local cu 6 săli de clasă, cancelarie și laborator.

O contribuție de seamă la ridicarea noilor construcții școlare au adus locuitorii comunelor respective, care au prestat pe șantierul acestora numeroase zile de muncă voluntară.

În vara acestui an se vor termina și da în folosință noi localuri de școală. La Husasăul de Tinca se va termina un local cu 6 săli de clasă, cancelarie pentru profesori, birou pentru director, bibliotecă și laborator. În satele Hodiș și Dumbrăvița

Mică, sate mici, de deal, se ridică de asemenea săli noi de clasă. Totodată, vor începe noi construcții școlare în circa 10 localități din raion. Astfel, la Ateaș se va construi o școală nouă cu 4 săli de clasă, în Ciumeghiu se va construi un nou local cu 8 săli de clasă, la Săldăbagiu un local cu 4 săli de clasă. În comuna Mădăraș, unde se află una din cele mai vechi gospodării agricole colective din raion, se ridică un nou local cu 8 săli de clasă. Localuri noi vor fi construite de asemenea în localitățile Batăr, Ucuriș și Holod.

Majoritatea localurilor noi se vor construi din resurse locale.

Sfatul popular al raionului Salonta a luat o serie de măsuri pentru asigurarea unui ritm rapid al construcțiilor, procurând unităților respective materialele de construcție necesare.

Prof. GRIGORE MATEIAS

★

Generalizarea învățământului de 8 ani a pus și în fața raionului Gurahonț sarcina mării spațiului de școlarizare. Pentru buna funcționare a învățământului, în anul școlar 1961-62 au fost construite în raion 32 de noi săli de clasă. În comuna Sebiș, centrul raionului, a fost dată în folosință la 1 septembrie 1961 o școală nouă cu 16 săli de clasă. Școli noi de 8 ani au mai fost construite la Cuied, Dezna, Revetiș, Almaș, Secaș etc.

Pentru anul școlar 1962-63 vor fi date în folosință un număr de 44 săli de clasă noi, construite din contribuția voluntară a cetățenilor. Comuniștii și deputații au fost în fruntea acțiunilor întreprinse în acest scop. Astfel, la inițiativa comuniștilor din comuna Gurahonț, în această localitate se va construi o școală cu 16 săli de clasă. De asemenea se construiesc localuri pentru școlile de 8 ani în localitățile Cărand, Sic, Ignești, Halmăgel și Răpsig.

La multe construcții lucrările sînt avansate. Astfel, la Ignești au și fost date în folosință 2 săli de clasă, iar la Crocna, Cărand, Sic și Păușeni lucrările sînt în finisaj. Ele vor fi terminate în cursul lunilor iunie și iulie a.c.

Pentru construcțiile din Halmăgel, Cil și Răpsig sînt asigurate fondurile necesare, este pregătită documentația și s-a adunat o bună parte din material urmînd ca în această lună să înceapă lucrările.

O deosebită grijă acordă organele raionale construirii noului local al școlii medii din Gurahonț, care va avea 16 săli de clasă. Părinții elevilor sprijină și ei lucrările de construire a acestei școli ajutînd la transportul materialului.

AVRAM DÎRLEA

★

În ultimii ani, comuna Voevozi din raionul Marghita s-a îmbogățit cu noi localuri de școală. În satul Buda s-a construit o clădire școlară modernă, cu 4 săli spațioase. Noi săli de clasă s-au amenajat în satele Cuzap și Voevozi.

În momentul de față, la centrul de comună este în curs de finisaj un local nou de școală cu 4 săli de clasă, laborator, cancelarie etc. construit prin posibilități locale. Prin lucrările voluntare efectuate pînă acum de către țăranii colectivști, de către tineretul din comună, pionierii și școlarii, s-au economisit circa 15.000 lei. O mare contribuție au adus la grăbirea lucrărilor de construcție Gavril Crișan, directorul școlii, Petru Marian, secretar al sfatului popular comunal, precum și G. Vanda, Florian Jarca și Andrei Altman, deputați și membri în comitetul de părinți.

Ritmul în care se execută lucrările de finisaj, grija pentru aprovizionarea cu materialele necesare cit și ajutorul neprecupețit dat de organele de partid și de stat sînt o garanție că pînă la 15 iulie a.c. localul nou va fi gata, urmînd ca pînă la deschiderea viitorului an școlar să se asigure și mobilierul necesar.

T. V. IONAȘ

În pauzele dintre ore, elevii Școlii medii „Filimon Sirbu” din Capitală au și început să facă proiecte pentru vacanță

„Creații” lexicale și umor de prost gust

Este cunoscută și apreciată preocuparea profesorilor de limba română, ca și a celorlalți profesori, pentru o cit mai corectă exprimare a elevilor, pentru ca aceștia să-și însușească o limbă bogată și expresivă. Eforturile acestea nu pot fi însă pe deplin eficiente atîta timp cît prin mijlocul scrisului sau a spectacolului unii autori oferă tineretului adevărate mostre de exprimare nepotrivită, de invenții lexicale triviale.

În numărul său din 1 Iunie 1962, de Ziua copilului, „Informația Bucureștilui”, ziar citit și de tineret, chiar și de școlari, a publicat schița umoristică „Păcat de tine Giony” semnată de I. Avian. Schița e un cumul de fapte atribuite unui copil pe nume Ion — mai tîrziu Giony — urmărit în evoluția sa de la naștere pînă la maturitate. Căutînd să ilustreze o problemă de pedagogie, și anume reaua creștere a copiilor în unele familii, autorul își prezintă personajul mai ales pe latura raporturilor sale cu părinții. De la naștere, în urmă cu mai bine de 30 de ani, se putea vedea caracterul „negativ” al copilului pentru că — susține autorul — avînd nevoie de îngrijire micul Ion își silește fără milă părinții (de parcă el ar fi fost vinovat de acest lucru) să renunțe la cele mai necesare lucruri. Află astfel că, pe rînd, „sacoul a devenit medicamente, iar pantalonii s-au transformat în griș cu lapte. Sacoul era însă la un rînd, iar mama avea nevoie de medicamente la două rînduri” (!); „...pantalonii de peticiți ce erau a curs pesemne grișul prin ei, așa că tatăl și-a zis din nou: „Pentru un singur costum păcat să uzezi șifonierul”. Astfel au fost vindute șifonierul, oglinda etc.

După cum se vede, grija firească a părinților pentru sănătatea copilului este pusă de autor, fără nici un criteriu pedagogic, pe același plan cu satisfacerea unor capricii de mai tîrziu ale lui Ion. Urmează un nou șir de renun-

țări din partea părinților redat de autor în cel mai „nou” jargon. „Așa că în vreme ce taică-său se denicotiniza, feciorul se amuza. După aceea maică-sa se depantofiza, adică renunța la pantofi, iar cu banii feciorul se cravatiza, adică își cumpăra cravate, mama se deciorapiza, iar feciorul se pantofiza, tatăl se depălăria... iar feciorul se pantoloniza...”

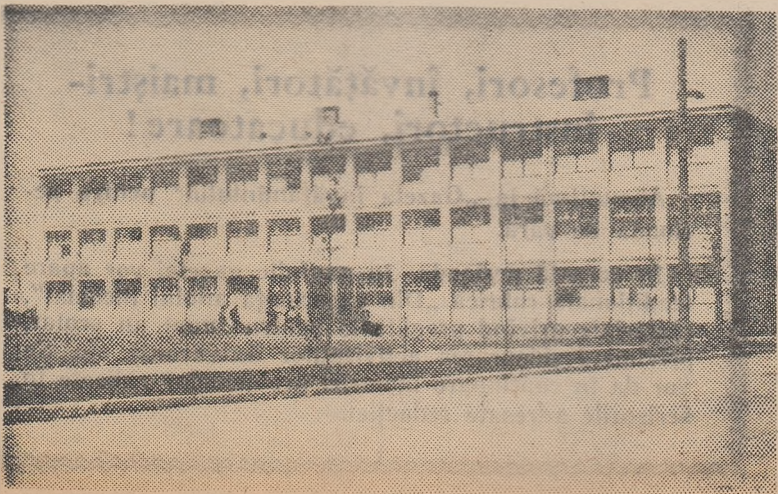
Se înțelege oare de aci — așa cum sugerează autorul — că mama micului răsfățat umbla... depantofizată?

În continuare ni se spune pe un ton ironic că între timp băiatul „a ieșit învățat, mare specialist” (!). Mai degrabă credem că autorul era obligat să ne informeze cînd și cum a putut ajunge tînrul — care pare mai mult o haimana — în situația de a-și termina studiile.

În fine, prin intermediul unui joc de cuvinte, ni se povestește că ajuns mare, Ion (acum Giony) nu și-a ținut părinții „pe palme” cum a promis, ci, „în pumni”.

Limbajul atribuit copilului precum și cel în care ni se relatează întîmplările, vrînd să fie pe măsura faptelor descrise, este expresia unei gîndiri vulgare, lipsite de bun simț și decentă; el e cu atît mai condamnat pentru cît poate fi ușor imitat de o seamă de tineri care, „învățînd” din astfel de schițe, nu întîrzie să-și însușească expresiile folosite de autor, chiar dacă nu sînt pe măsura felului lor de a gîndi și de a se exprima. Citînd astfel de producții, unii tineri lipsiți de spirit de discernămint, ajung să nu mai poată deosebi spiritul fin, gluma bună, expresia vie, suculentă, de gluma vulgară, de expresia trivială. Să nu ne mirăm dacă într-o bună zi vom auzi că un elev al nostru spune despre un prieten al lui că l-a „depălărizat” pe tatăl său, a „deciorapizat-o” pe mama sa, pentru că să se „cravatizeze” și să se „pantolonizeze” pe sine.

ZORINA REGMAN
inspector în M.I.

Noua școală medie din orașul Marghita